

PÆDAGOGISK TILSYNSRAPPORT 2021

Randers kommune

RANDERS

AFDELINGENS NAVN: Børnehuset Harridslev

DAGTILBUDETS NAVN: Dagtilbud Nordøst

DATO FOR AFHOLDT PÆDAGOGISK TILSYN: D.07.12 2021

DELTAGERE: Jane Andersen (dagtilbudsleder), Michelle Jacobsen (forældrerepræsentant/formand i forældrebestyrelsen, Majbrit Hørsted (pædagog i børnehaven), Trine Skov (pædagog i vuggestuen), Dorthe Mikkelsen (pædagogisk leder)

KONSULENT: Maja Kellberg

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLD

Indholdsfortegnelse	2
Indhold	2
Indledning	3
Generelt om pædagogisk tilsyn	3
Covid-19	3
PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021	3
Kvalitetsrapport og handleplaner	4
Den styrkede pædagogiske læreplan	5
Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan	5
Børn i udsatte positioner	6
Sammenhænge	7
Forældresamarbejde	7
Den løbende udvikling af kvalitet	7
Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN	8
Opsamling + aftaler fremadrettet	10

INDLEDNING

Generelt om pædagogisk tilsyn

Ifølge Dagtilbudsloven har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan dagtilbuddets opgaver bliver løst efter gældende lovgivning samt lokale politiske beslutninger. Det pædagogiske tilsyn har til hensigt at sikre, at der arbejdes med lovgrundlaget, Dagtilbudslovens formål om at understøtte alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i et tæt samarbejde med forældrene.

I Randers kommune varetages det lovpligtige tilsyn af Børn og skoleforvaltningen. Udover det formaliserede pædagogiske tilsyn, foregår der løbende i det daglige samarbejde mellem dagtilbuddene og forvaltningen, et uformelt tilsyn.

Tilsynet fokuserer på kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet. Det pædagogiske læringsmiljø er den sammenhæng børnene indgår i, når de befinder sig i dagtilbuddet og omfatter blandt andet: *Samspillet med- og relationer til personalet og til resten af børnegruppen, legens muligheder og den voksnes rolle i legen, planlagte pædagogiske aktiviteter og hverdagsrutiner, den fysiske indretning på stuen og i dagtilbuddet generelt.*

COVID-19

Tilsynet er foretaget i en periode, hvor dagtilbuddet har været underlagt restriktioner grundet Covid-19. Disse restriktioner påvirker hverdagen i dagtilbuddet og det generelle pædagogiske læringsmiljø. Eksempelvis i forhold til tilgængelighed af materialer og rutiner for forældresamarbejde.

PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021

Børn og Skoleforvaltningen i Randers kommune har i perioden marts 2021 til december 2021 gennemført formaliseret pædagogisk tilsyn i alle kommunale, selvejende og private dagtilbud, samt børnebyerne under skoleområdet.

Det pædagogiske tilsyn i 2021 består af flere dele.

1. En observation a 3 timers varighed foretaget af foretaget af eksterne, certificerede observatører fra University College Nord, act2learn. Observation munder ud i en tilbagemelding og kvalitetsrapport til dagtilbuddet.

2. Tilsynsmøde afholdes i dagtilbuddet
3. Tilsynsrapport offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Denne rapport udgør den skriftlige afrapportering af den samlede proces omkring pædagogisk tilsyn i det enkelte dagtilbud.

KVALITETSRAPPORT OG HANDLEPLANER

Vi ved, at børns trivsel og læring i de første leveår er af afgørende betydning – både for det gode børneliv-nu-og her- og for børnenes muligheder på sigt. Vi ved også, at langt de fleste danske børn i 1-6-års alderen bruger de fleste af deres vågne timer i et dagtilbud.

Dagtilbuddene er derfor en vigtig arena i forhold til at sikre, at *alle* børn trives og udvikler sig. Mangeårig forskning inden for kvalitet i dagtilbud giver os vigtig viden om, hvad børn i 0-6-års alderen har behov for, for at udvikles, trives og lære.

Den høje kvalitet viser sig som konkrete, observerbare tegn i barnets hverdag. Det er disse tegn, der er omdrejningspunktet i den pædagogiske forskningsmetode ITERS-3 og ECERS-3, der er anvendt som metode i observationerne og kvalitetsmålingen i det pædagogiske tilsyn i Randers kommune i 2021.

I alle dagtilbud er der foretaget en observation af 3 timers varighed på en udvalgt stue/gruppe. Udvælgelsen af de observerede enheder er randomiseret.

Baseret på observationen, har UCN udarbejdet en rapport med tilbagemeldinger på dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljøer set fra et børneperspektiv. Udover rapporten, har hvert dagtilbud modtaget en mundtlig tilbagemelding fra observatøren.

I afsnittet til sidst i rapporten, Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN, følger opsummering af anbefalingerne i kvalitetsrapporten¹.

---

¹ Ved enhver nævnelser af ITERS-3 eller Ecers-3 i projektbeskrivelsen, henvises til: Infant/Toddler Environment Rating Scale®, 3. udg. Udviklet af Thelma Harms, Debby Cryer, Richard M. Clifford, Noreen Yazejian. Udgivet på dansk af Forlaget Hogrefe.

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Af Dagtilbudslovens §8, fremgår det at der i alle dagtilbud skal udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med afsæt i et fælles pædagogisk grundlag (jf. stk. 3 og 4) samt i 6 udvalgte læreplanstemaer (jf. stk. 4 og 9). Det fremgår endvidere at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert 2. år, samt at såvel læreplanen samt evalueringen offentliggøres,

Nærværende afsnit omhandler dagtilbuddets arbejde med temaerne i Den styrkede pædagogiske læreplan, samt hvordan dette arbejde er evalueret.

Der tages særligt afsæt i følgende 3 emner: *Børn i udsatte positioner, Sammenhænge og Forældresamarbejde.*

Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan

I forhold til arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan har der været et klart fokus på at give legen mere plads i hverdagen. I den forbindelse har det været væsentligt at drøfte personalets deltagelse i legen og især, hvordan de voksne skal deltage, for at legen udvikler sig.

Frokostmåltidet med børnene fungerer, som det er intentionen med det pædagogiske måltid. Børnene får mulighed for at hjælpe til med forberedelserne. De sidder ved et bord sammen med en voksen, hvor der gives rig mulighed for samtale. Der er et fællesskab om at få serveret maden, så alle får noget på tallerknerne. Der er en afslappet stemning, hvor børn og voksne får talt om, hvad man hver især har lavet i løbet af formiddagen. Der er tillige rig mulighed for at tale om, hvor maden kommer fra og hvordan det smager. Hvis man er hurtig til at spise, bliver man tilbudt et alternativ, så det ikke opleves det som et pres at deltage. Frokostmåltidet skal bære præg af genkendelighed, tryghed og en følelse af at høre til, fordi *det her er min gruppe.*

Evalueringskulturen er aktiv over hele dagen. Der justeres altid efter børnenes behov og optagethed. På den lange bane er evaluering en fast del af mødekulturen i hele Dagtilbud Nordøst. Der evalueres altid i relation til den styrkede pædagogiske læreplan. Idet det pædagogiske grundlag fra læreplanen er blevet et naturligt arbejdsredskab, står grundlaget stærkt blandt personalet og indgår som en naturlig del af hverdagen.

Nye medarbejdere kan ikke altid forstå, hvordan børnesynet er i Børnehuset Harridslev. Det betyder, at de faste medarbejdere har en stor opgave i at oversætte og forklare, hvordan tænkningen er i Harridslev og i resten af Dagtilbud Nordøst. Børnesynet i hele dagtilbuddet handler om, at børn har krav på gode børnedage. Ingen børn skal græde uden der er omsorg fra de voksnes side af, og det er altid de voksnes ansvar at justere sig, så barnet får

deltagelsesmuligheder. Kollektive beskeder uden individualiseret vejledning er et absolut *no go* i Dagtilbud Nordøst.

Den strukturelle kvalitet er et vigtigt omdrejningspunkt for hele dagtilbuddet. Det betyder, at de voksne organiserer sig i forhold til børnegruppens behov. Er der f.eks. behov for at en voksen følger med et barn fra vuggestue til børnehave bliver det realiseret. Er der behov for at etablere en mindre gruppe eller lade en voksen give 1:1 tid til et enkelt barn er det muligt.

Det pædagogiske personale er uddannet i ICDP, og der er deltagelse i diplomuddannelsen "tidlig indsats" samt andre relevante uddannelsesstilbud. Personalet søger altid ny viden, når det er nødvendigt.

Børn i udsatte positioner

Hvorfor er alle børn tilsyneladende en del af fællesskabet i Dagtilbud Nordøst? Spørgsmålet stilles ved tilsynsmødet og svaret er fælles fra mødedeltagerne. Det skyldes det overordnede menneskesyn og den tænkning, der kendetegner kulturen.

Begrebet *mangfoldighed* bliver nævnt som et eksempel på den tænkning, der hersker. Der er ingen børn, der skal føle sig forkerte, selvom der er behov for ekstra hjælp i en periode. Nogle børn har behov for en sut i længere tid, andre har behov for at sidde tættere på en voksen, mens andre børn har behov for visuel guidning.

Det er de voksnes opgave at se bag om barnets handlinger, og sætte et sikkert stillads op omkring de børn, der har behov for hjælp. Personalet gør sig umage med at forklare den øvrige børnegruppe, hvorfor et enkelt barn i gruppen har behov for ekstra støtte. Det betyder, at børnene viser hensyn.

Der anvendes flere redskaber til at give børn deltagelsesmuligheder. Kører børnene i bus, har de voksne høreværn med til de børn, der har behov for fred og ro. Nogle børn har behov for ekstra tid i vuggestuen, og så får de det, inden de skal videre til børnehaven. Andre børn har behov for hjælp i konfliktsituationer eller blot behov for at være sammen med få børn i en periode.

Natur og udeliv er en vigtig ingrediens i at skabe inkluderende børnefællesskaber. I naturen er der mulighed for at styrke opmærksomheden, nedsætte høj arousal til lav og øge koncentrationsevnen hos børn, der har et meget uroligt nervesystem.

Personalet henter sparring fra ledelsen af med det samme, der er usikkerhed om, hvordan et barn kan hjælpes bedst muligt.

Det tværfaglige netværk fungerer utroligt godt, hvilket styrker indsatsen omkring børn og deres forældre.

Ikke mindst pågår der en tæt sparring med forældrene, som uden undtagelse er de vigtigste samarbejdspartnere, når der opstår tvivl.

Sammenhænge

Der hersker ingen tvivl om, at børnehuset har et stort ønske om at styrke samarbejdet med den nærliggende skole. Der er tydelige forskelle i det overordnede børne- og menneskesyn, hvordan der bedst muligt ydes hjælp til børn i udsatte positioner, hvilke pædagogiske metoder man anvender og generelt i forhold til hvilke krav man kan stille til børn.

I overgangen fra vuggestue til børnehave besøger man børnehaven i selskab med en voksen. Det er som regel en tryk overgang, da man kender huset.

Forældresamarbejde

Forældrerepræsentanten fremhæver på alle måder samarbejdet med Børnehuset Harridslev og siger *"det bedste får man i Harridslev"*!

Udsagnet dækker over oplevelsen af, at man som forældre føler, der er en stor opbakning fra personalets side af i alle situationer. Det er alt lige fra tid til small talk i garderoben, til deltagelse i fællesspisning og til hjælp i en akut opstået krisesituation i familien.

Der er ingen tvivl om, at der hersker en særlig kultur i det lille samfund, hvori Børnehuset spiller en stor rolle. Man kender de voksne fra mange vinkler og de står altid parate med hjælp.

Corona-tiden har dog været en smule udfordrende. Nogle forældre har været bekymret, hvis børnene har været for meget ude.

DEN LØBENDE UDVIKLING AF KVALITET

I vuggestuen er det et ønske om at løfte kvaliteten endnu mere.

I løbet af dagens lege- og læringsaktiviteter skal der være et større fokus på, at børnene spørges om toiletbesøg, så de får en øget opmærksomhed på egne fysiologiske behov og det at mærke sig selv.

Toiletbesøg tilbydes med en tryk voksen, når børnene udtrykker behov for det.

Desuden er der et øget fokus på børnenes deltagelsesmuligheder i både inde- og uderummet, så det enkelte barn får mulighed for både inde- og uderummets lege- og læringsmiljøer i løbet af en dag.

Personalet har fokus på at *"rydde lækkert op"*, at udvikle på interessecentre og tilbyde *"tilkoblingslækre voksne"*!

Som det sidste har vuggestuen fokus på barn- barn relationen i lege- og læringsaktiviteter samt i hverdagshandlinger, herunder mangfoldigheden i det sociale fællesskab.

I børnehaven er der et øget fokus på, at børnenes lege- og læringsprocesser og produkter udstilles/dokumenteres mere, både i inde- og uderummet. Dokumentation skal gives tilbage til

barnet. Det er et middel til dialog med det enkelte barn/børnegruppen om barnets perspektiv, oplevelser og erfaringsdannelse. Det er ligeledes vigtigt at gøre skriftsproget levende og notere børnenes fortællinger og derigennem dokumentere børnenes processer.

Desuden har børnehaven fokus på at materialer til børns lege- og læringsaktiviteter skal være tilgængelige OG i børnehøjde både i inde- og uderummet. Der skal være fokus på at "*rydde lækkert op*", så barnet nemt kan tilgå legen eller læringsaktiviteten samt blive inspireret til leg og læring. Visualisering for børnene ude såvel som inde, så de fristes og får øje på deres forskellige muligheder.

Som det sidste har børnehaven fokus på at børnene indgår i mange børnefællesskaber, at understøtte børnenes deltagelsesmuligheder, når der ex opstår en konflikt i barn- barn relationen og fokus på at gøre børnene til ejere af deres egen konflikt.

OPSUMMERING FRA KVALITETSRAPPORTEN V. UCN

Opsamling, ITERS-3

Der er generelt fremragende kvalitet i interaktioner, organisationsstruktur og rutiner for personlig pleje.

Plads og indretning er næsten god, og vil formentlig blive bedre når varmen bliver tændt.

Sprog er generelt fremragende, mens bøger er udfordret i forhold til tilgængelighed.

Læringsaktiviteter er påvirket af hvordan gruppen er udenfor en time, eller mere, om formiddagen. Børnene har begrænset tid til at fordybe sig i leg og aktiviteter indenfor, når de også skal spise og sove.

Det er specielt for observationen at halvdelen af gruppen var på tur. Fordi gruppen var taget afsted før observationen startede, er scoringen udelukkende lavet ud fra de få børn som var til stede. Når hele gruppen er hjemme, kan I overveje en struktur hvor dele af gruppen bruger legepladsen på skift i en halv time. Således undgår I også trængselsproblemer på stuen, når alle 16 børn er til stede.

Nogle af de opmærksomhedspunkter i forhold til interaktioner, vil sandsynligvis være observeret, hvis hele gruppen var hjemme, og halvdelen af børnene ikke var på tur. Det lave børnetal gør at børnene lettere kan undgå hinanden, hvorved I ikke kan støtte dem at omgå hinanden hensigtsmæssigt. Samtidig giver det lave børnetal mulighed for gode individualiserede

interaktioner og samtaler. I kan overveje at lave mindre grupper, når hele gruppen er hjemme, for at opnå de samme effekter. Således at I deler børnegruppen op i fire, to på legepladsen og én gruppe i hvert rum indenfor. Grupperne kan så bytte halvvejs i de 90 minutter, som I har afsat til fri leg, mellem måltiderne. I kan også overveje at lave disse grupper baseret på børnenes valg af, om de vil starte ude eller inde. Ud fra børnenes valg kan I også få indtryk af hvilke områder der kan laves mere spændende for børnene.

Se de enkelte subskalaer for en detaljeret liste af opmærksomhedspunkter.

Opsamling, ECERS-3

Institutionen undergår renovering, og flere lokaler står tomme. Nogle rum har afskalling af maling, huller i vægge m.m. Stuen har p.t. for lidt plads og for få møbler til, at den kan benyttes af den samlede gruppe.

Pladsmanglen imødekommes ved inddragelse af andet rum, ture ud af huset og mere tid på legepladsen.

Legepladsen bør i den forbindelse suppleres med endnu flere møbler og materialer, som normalt tiltænkes inderummet. Der mangler blandt andet interessecentre. Legepladsen har tre legehuse, som måske kan suppleres med materialer, der tilskynder til rolleleg (fx legemad).

På samme måde bør det overvejes, hvordan der kan udstilles langt flere materialer for børnene i uderummet, heriblandt også børnenes individualiserede værker.

Legepladsen har nogle sikkerhedsrisici, hvor det vigtigste punkt er sikringen af faldunderlaget. Der bør tilføres mere faldgrus/sand ved klatretårnet og ved gyngerne. Personalet bør desuden forholde sig til risikoen for fald, når børnene kravler op på tunnelen.

Hjælp til udvidelse af børnenes ordforråd er af fremragende kvalitet, mens det ligger lavere i forhold til temaerne omkring bøger og skrift, der kun får begrænset opmærksomhed. Det gode sprogarbejde kan med fordel suppleres med historiefortælling og brug af bøger, som også kan bruges til at søge informationer. Skriftsproget kan i kombination med billeder inddrages i planlagte og spontane aktiviteter og i børnenes leg. Personalet kan nedskrive, hvad børnene fortæller og opmuntre mere avancerede børn til selv at skrive. Personalet udviser stor interesse for børnene og beriger aktiviteterne, når børnene benytter forskellige læringsmaterialer. Flere materialer bør gøres tilgængelige på legepladsen, Det drejer sig både om finmotoriske materialer, kreamaterialer,

musikmaterialer, klodser, rollelegsmaterialer, matematikmaterialer, materialer, som omfatter forskellige slags mangfoldighed, og legematerialer.

Børn og voksne er interesserede i natur og science, og der er en oplagt mulighed for at tage aktiviteten/ legen et skridt videre. Der kan etableres et interessecenter med materialer til undersøgelse og arbejde med natur og science, fx forstørrelsesglas, vægt, linealer, glas til de indsamlede materialer, bøger mv.

Den individualiserede vejledning og læring og interaktionen mellem personale og barn er af fremragende kvalitet. Hovedparten af formidlingen er individuel, og personalet er respektfuldt over for børnene og guider dem positivt. De er sensitive over for børnenes nonverbale tegn og er støttende, når børnene har brug for det.

Børnene er generelt opmærksomme på børnehavens regler og følger dem normalt med rimelig mængde kontrol fra de voksne, men der ligger et opmærksomhedspunkt i at sætte øget fokus på, hvordan børnene kan hjælpes til at undgå konflikter. Samtidig kan børnene inddrages mere aktivt i at løse deres konflikter, uden at den voksne fortæller dem, hvad de skal gøre. Personalet støtter børnene i forbindelse med overgangene, men der bliver somme tider lang ventetid. Det kan føre til rastløshed og konflikter. Læringsaktiviteter for hele gruppen er af høj kvalitet.

OPSAMLING + AFTALER FREMADRETTET

Tilsynsmødet i Børnehuset Harridslev var et varmt møde med en engageret forældrerepræsentant og fagligt dygtige pædagoger og ledelse.

Implementeringen af den styrkede pædagogiske læreplan har været en grundig proces, hvor det pædagogiske personale har haft mulighed for at få det pædagogiske grundlag "*ind under huden*". Børnesynet i Børnehuset er inkluderende og ressourceorienteret. Ingen børn må føle sig utrygge, men skal støttes af kompetente voksne, der har deres fokus på hele børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Dagtilbudslederen i Nordøst og den pædagogiske leder i Børnehuset Harridslev bedriver ledelse tæt på personalet, så de i alle sammenhænge har mulighed for at give sparring, når personale og forældre har behov for det.

Iters- og Ecersrapporterne giver billedet af et børnehus med fremragende kvalitet i det pædagogiske læringsmiljø. anbefalingerne i de to rapporter har ledelse og personale anvendt som pejlemærker i de udarbejdede handleplaner.

At være barn i et trygt miljø betyder, at man altid kan regne med de voksne, uanset om man fejler eller lykkes og det er der ingen tvivl om, at børnene og deres forældre i Børnehuset Harridslev kan regne med.

Pædagogisk tilsynsrapport 2021

Randers kommune

Børn og Skole

Laksetorvet 1

8900 Randers

www.randers.dk

RANDERS